

Отпърво то вложи въ нея пѣнието на дроздъ, който пѣе на върха на нѣкой боръ, послѣ шуртението на поточе, което скача надолу отъ планината; сега всичко това живѣеше въ свирчицата.

Слѣдъ туй дойде реда на нощта и мрака, сетнѣ момченцето пожела още да се опита да вложи въ свирчицата и звѣзди, та макаръ и чифтъ мѣничи звѣздички.

И една вечеръ, свирѣйки си тихичко за самото-себе, докато майка му варѣше каша, то само подигна очи къмъ тавана и рече.

— Какъ нѣжно и ясно звучи туй, сжщо като подъ звѣздн небе!

Слѣдъ туй, му се поиска да вложи въ свирчицата и кроткитѣ очи на майка му и строгитѣ думи на татка си, и рѣката, и гнѣва, и злобата, която изпитваше то само, когато му се надсмиваха и говорѣха, че не е съ всичкия умъ.

Бродейки самъ низъ гората и подсвирвайки, то тѣй искренно усѣщаше, че и пжтницитѣ, и дърветата, и цвѣтитя, и потоцитѣ, и всичко наоколо прѣ-красно разбира неговата свирня и му приглаша. А като гледаше, какъ се усмихва или плаче отъ неговата свирня неговата стара майка, той чувствуваше, че и тя го разбира; другъ никой въ цѣлото село не искаше да знае ни за него, ни за свирчицата му.

„Туй само тукъ на село народътъ не ме разбира мислѣше то. — Ако би дошълъ тукъ нѣкой отдалече, който никога не е слушалъ нито цигулката на учителя, нито кларнетъ на Петъръ шивача, нему, може би, ще се хареса и моята свирчица“.

И ето, прѣтъ лѣтото, наистина пристигнаха двоина чужди господиновици, пжтешественици, и се спрѣха да си отпочинатъ въ селския ханъ.

Това бѣха такива господа, които пишатъ въ вѣстницитѣ; тѣ именно бродѣха по цѣлата страна, търсейки, да пишатъ за какво да е тѣй нѣщо. То се знае, тѣ разпитаха пастира, учителя, но прѣди всичко учителката — тя, ужъ, най-добрѣ отъ всички можеше да имъ покаже, нѣма ли тукъ нѣгдѣ нѣщо такова въ „чисто народенъ духъ.“

Учителката дотърча и каза, че може да имъ посочи два забѣлжителни музиканта.

Първиятъ отъ тѣхъ — стария селски учителъ, отъ селски родъ, и свири на цигулка съ три струни, свири страшно лошо и фалшиво, но въ туй е именно всичката прѣлестъ.

Другиятъ, Петъръ шивача, свири всички мотиви „които се носятъ изъ въздуха.“

Свири той на кларне, което свирѣше, пишѣше всички модни мелодии, а когато Петъръ свири модна полка, то може наистина да се каже, че той засѣга най-чувствителнитѣ струни въ народнитѣ гърди.

За момчето тя никакъ и не помена. Зеръ ще земемъ да приказваме за всѣко какво момченце, което се скита изъ улицитѣ и пиши съ пиццалка?

И ето, единъ отъ господата написа дълга история за селския учителъ, за „честния, сѣрдеченъ старецъ—цигуларъ,* а другиятъ — за Петра шивача, „за истинския синъ на своето врѣме и своя народъ.“ И нито единъ отъ тѣхъ не искаше да знае момчето съ неговата свирчица.

Тъкмо по това врѣме то пасѣше кравитѣ въ планинитѣ и си свирѣше на свобода за птицитѣ. Тамъ, поне, то бѣше спокойно.

Но когато дойде есенъта и то се върна въ селото, всичко пакъ трѣгна по старому; момчето просто не можеше да се отърве отъ подигравки. Пастирѣтъ го хокаше, учителѣтъ му се караше, учителката му се подиграваше, таткото мърморѣше, дѣвойкитѣ се смѣха. Трѣбваше само да се покаже бѣдното момченце, и всички почваха да викатъ: — Ето глупака съ свирчицата!

Най-сетнѣ му дотегна всичко това.

Той стисна яко свирчицата между устнитѣ си, намрѣщи вѣжди и почна да духа съ всичка сила въ нея, тѣй че бузитѣ му се надуха като платна на гемия.

И на вѣнъ сжщо духаше вѣтъръ. Вихръ събаряше отъ дърветата сухитѣ листе, и ги гонѣше прѣдъ себе си, като стадо диви птици.

Въ пасторовата кжца бѣха спуснати всички кепенци на прозорцитѣ, въ стаята бѣ топло и свѣтло. Пасторката бѣ приготвила на мжжа си горещъ пунш¹⁾, и двамата тѣ седѣха до масата и играеха на карти. Пасторѣтъ бѣ въ много весело разположение на духа, — той държеше въ ржката асѣтъ козъ, — но тѣ мо се готвѣше ла хвърли картата, и чу нѣкакви ужасни звуци. Туй бѣ момчето, което минаваше покрай тамъ и тржбѣше буря!

Свирчицата ревѣше, като тржба, стенѣше, оплакваше се, заплашваше . . .

Пасторѣтъ изтърва картитѣ.

— Господи, спаси и помилуй! извика той. — Та туй мрѣтви отъ гробовѣтъ може да дигне! Сжщо като въ деня на страшния сждъ!

А тржбнитѣ звуци и стененето все растѣха.

— Не, майко, ще трѣба да оставимъ картитѣ! рече пасторѣтъ. — Проклета музика свири! И пасторѣтъ отиде въ най-далечната стая, но и тамъ той трѣбваше да стои съ запушени уши: звуцитѣ тѣй много приличаха на тржбнитѣ звуци въ деня на страшния сждъ.

А момчето отиде понататкъ, къмъ дома на учителя. Тамъ той засвири другъ мотивъ. Учителѣтъ дрѣмѣше, слушайки четенето на три глупави селски малчуганчета, и само отъ-врѣме-на-врѣме отпжждаше сжня. плескайки ги съ линийката.

Идеи нжжъ той трепна и взе да се послушва. Какви грозни звуци сж тия! Сѣкашъ всички ученици,

1 Питие отъ вино и плодове — дие се горещо.